

Helyzetkép az erdészeti igazgatásról

Körzeti erdőtervezés a Nemzeti Földügyi Központban

Az erdészeti igazgatást érintően az elmúlt egy évtizedben több átszervezés is történt, a közelmúltban viszont olyan jelentősebb változáson ment keresztül, amelynek szakmatörténeti jelentősége is meghatározó. Az alábbiakban az erdészeti igazgatás átszervezését – kiemelten a körzeti erdőtervezést – érintő változásokat foglaljuk össze röviden, a könnyebb eligazodás érdekében.

A párhuzamosan működő területi kormányzati szervek központosítása érdekében a kormány szándéka szerint az államigazgatási szervek 2011. évi integrációja során az erdészeti hatóság területi szervei – más államigazgatási szervezettel egy időben –, a megyei mezőgazdasági szakigazgatási hivataloktól a megyei kormányhivatalokba kerültek. Az erdészeti igazgatás szakmai irányítását az Agrárminisztériumon keresztül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) Erdészeti Igazgatósága végezte. Hozzá tartozott a másodfokú erdészeti ügyintézés, és az Erdőtörvény 2015. május 5-én hatályba lépett módosítása után a faanyagkereskedelmi-lánc (EUTR) hatósági felügyeletét is ellátta.

Az erdészeti igazgatás jelentős változása a Nemzeti Földügyi Központ (NFK) megalakulásával kezdődött, melynek értelmében a közigazgatási másodfok és az EUTR hatósági felügyeletének kivételével az erdészeti igazgatás kormányrendeletben nevesített központi feladatai 2019. július 1-jétől az új szervezethez kerültek.

Az EUTR hatósági feladata a Nébihnél maradt, ezt a feladatot a mai napig is ellátja. A közigazgatási másodfok és az Erdőtörvény szerinti felújítási biztosíték rendszerének működtetése már évekkal ezelőtt a Pest Megyei Kormányhivatal (PMKH) hatáskörébe tartozott. Ezenfelül a Nemzeti Földügyi Központ feladatairól szóló jogszabály arról is rendelkezett, hogy a körzeti erdőtervezési feladatok 2020. január 1-jétől az NFK-hoz kerüljenek. A rendelkezés végrehajtásához szükséges ágazati jogharmonizáció a Kormány 29/2020. (II. 28.) rendeletének kihirdetésével és 2020. március 1-jén történő hatálybalépésével valósult meg.

Időközben az Országgyűlés 2019. decemberében elfogadott, a kormányhivatalok egyszerűsítéséről szóló jogszabálycsomagjának részeként a közigazgatási másodfok megszűnt, így a 2020. március elseje után induló közigazgatási eljárások esetén az ügyfelek számára a jogerős döntések meghozatala gyorsabbá vált. Az ügyfelek ezentúl a kormányhivatalok döntéseivel szemben közvetlenül a bírósághoz fordulhatnak közigazgatási per útján. Az Erdőtörvény szerinti felújítási biztosíték rendszerének működtetését országos hatáskörrel továbbra is a PMKH végzi.

2020 márciusában a körzeti erdőtervezés NFK-ba kerülése és a másodfok megszűnése mellett további, az erdészeti hatósági feladatokat is érintő változás, hogy az új szabályozás a járási hivatalok erdészeti hatósági feladatait változatlan illetékességi terület mellett újra megyei szintre emelte.

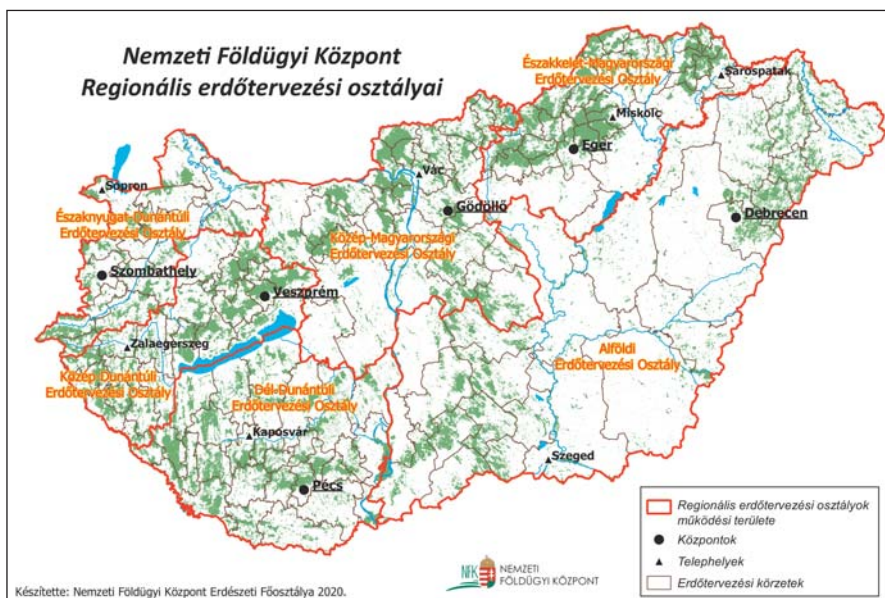
Az immár erdőtervezés nélküli 10 erdőfelügyeleti részleg Erdészeti, Erdőfelügyeleti, vagy Erdészeti és Földművelésügyi Osztály néven tagozódott be a speciális illetékességi terület székhelye szerinti megyei kormányhivatalok Agrárügyi, Agrárügyi és Környezetvédelmi, illetve Földművelésügyi és Erdészeti Főosztályaiba. Alapesetben tehát az erdészeti eljárásokban az erdőterület fekvése szerint illetékes megyei kormányhivatal jár el, a körzeti erdőtervezés és még néhány ügytípus kivételével.

Az NFK Erdészeti Főosztályához a 2020. május 1-jétől hatályos szervezeti felállás szerint nyolc osztály tartozik. Ezek az Erdőrendezési és Erdővédelmi Osztály, a Rendszerüzemeltetési és Fejlesztési Osztály, illetve hat regionális Erdőtervezési Osztály, amelyek megnevezését, székhelyeit és működési területét az 1. számú ábrán tüntettük fel.

A megújult NFK Erdészeti Főosztályának legfontosabb feladataként a következőket rögzíthetjük:

- az erdészeti igazgatás területén az ágazati miniszter támogatása a szakmai irányító tevékenységében;
- a körzeti erdőtervezési feladatok végrehajtása;
- az erdészeti mérő-megfigyelő rendszer működtetése;
- a Nébihel együttműködve az informatikai szakrendszer biztosítása a megyei kormányhivatalok erdészeti feladatainak ellátásához;
- az Országos Erdőkár Nyilvántartás és Országos Erdőtűz Adattár vezetése;
- a jogosult szakszemélyzeti képzés szervezése; és
- a jogosult erdészeti szakszemélyzet részére választható kiegészítő képzések akkreditálása.

Tovább növeli az NFK hatáskörét és jelentőségét, hogy a körzeti erdőtervezési feladatainak ellátása során az ún. körzeti erdőtervezéssel egyesíthető hatósági

eljárásokat is végezhet, de ez esetben kizárólag az éppen erdőtervezett körzetekben lévő erdőkre vonatkozóan. Ezek az eljárások a következők lehetnek:

- erdőterület felnyíló erdővé vagy terméketlen területté minősítése;
- az Erdőtörvény szerinti rendelkezések törlése;
- több rendeltetés esetén az elsődleges rendeltetés megállapítása;
- az alábbi rendeltetések megállapítása hivatalból:
 - a) védett természeti terület esetén a védetté nyilvánító jogszabály alapján:

- természetvédelmi
- b) a hatáskörrel rendelkező hatóság határozata alapján:
 - erdőszeti génrezervátum,
 - árvízvédelmi,
 - vadspark,
 - vadaskert
- c) a miniszter rendeletét megalapozó változásról szóló tájékoztatását követően:
 - honvédelmi,
 - határrendészeti-nemzetbiztonsági
- d) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendel-

- természetvédelmi területtel érintett földrészletekről szóló miniszteri rendelet, valamint az erdő természetességi állapota alapján
- Natura 2000
- e) az erdő elhelyezkedése alapján (csak ebben az esetben van mérlegelési jogkör az erdőtervezőnek):
 - talajvédelmi;
 - nem vágásos üzemmód megállapítása az Erdőtörvény 10. § (1) bekezdésében meghatározott mértékig.

A körzeti erdőtervezés lefolytatását az Erdőtörvény, illetve a hozzá kapcsolódó rendeletek szabályozzák. Mint korábban említettük az ide nem tartozó erdőszeti hatósági eljárásokban a területileg illetékes megyei kormányhivatal erdőszeti osztálya, vagy EUTR-ügyekben a NÉBIH, illetve a PMKH az illetékes.

Az erdőszeti feladatoknak, kiemelten az erdők szabályozásáért felelős körzeti erdőtervezésnek az NFK-ba szervezésével a magyar erdők ügye tovább erősödött a kormányzati struktúrában belül, így nagyobb lehetősége van az erdőtervezés megújításának, az innovatív módszerek fokozatos bevezetésének.

Szabó Péter – Szolnyik Csaba – Czirok István
Nemzeti Földügyi Központ

Együttműködik az Agrárminisztérium és az ITM

Több mint 3 millió facsetete elültetésével mintegy 650 hektár új erdőt hoznak létre az Agrárminisztérium (AM), valamint az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) együttműködésével, a program 2020 őszén indul el – jelentette be Zambó Péter, az AM erdőkért és földügyekért felelős államtitkára budapesti sajtótájékoztatóján.

Hozzátette, a négy elemből álló programban az első helyen a kormány azon vállalásának teljesítése áll, amely szerint minden megszületett gyermek után legalább 10 facsetetét ültetnek el évente. Ennek megvalósításáért az állami erdőgazdaságokkal együttműködve, minden megyében létrehozzák az újszülöttek erdejét, ami mintegy 1 millió facsetete elültetését és 150 hektár új erdő kialakítását jelenti.

A következő lépésként folytatják az erdőtelepítést az állami erdőgazdaságok által kezelt területeken és mintegy

250 hektár új erdőt hoznak létre mintegy 2 millió facsetete ültetésével.

A program harmadik elemében a természet által eddig elvégzett munkára támaszkodnak és kisebb beavatkozásokkal erdővé alakítják és jogilag is erdővé minősítik azokat a területeket, ahol felhagytak a mezőgazdasági műveléssel és megjelentek már kisebb fák és bokrok. Ezáltal további mintegy 250 hektáron tudnak erdőket létrehozni – mondta Zambó Péter.

Az ITM és az AM együttműködése forrást biztosít az *Éghajlatváltozási cselekvési terv* erdőszeti feladatainak meg-

valósítására is, így a program negyedik elemében fejlesztik az Erdészeti Mérő és Megfigyelő Rendszert és az erdőszeti klímamonitoring-hálózatot.

Az ITM 2 milliárd forintot biztosít az ország fával borított területeinek növeléséhez – közölte *Kaderják Péter*, a tárca energia- és klímapolitikáért felelős államtitkára. Kiemelte, az új erdőterületek létrehozása azért is fontos, mert hozzájárul az éghajlatváltozás káros hatásainak mérsékléséhez. Az erdőgazdálkodás éghajlatvédelmi jelentőségét mutatja, hogy Magyarország erdőállománya évente 4-5 millió tonna közötti szén-dioxid megkötésére képes.

A sajtótájékoztató végén *Kaderják Péter* és *Zambó Péter* a Pilisi Parkerdő Zrt. munkatársainak segítségével a Budapesti Erdészet területén ültetett el egy vadkörtefát, amellyel szimbolikusan elindították a két tárca együttműködésében megvalósuló programot.

Forrás: **MTI**

Fotó: **Agrárminisztérium**